

**Podsumowanie I części
warsztatów strategicznych przeprowadzonych
zgodnie z umową nr SF.271.15.2019
z dnia
18 października 2019 roku
zawartą z firmą
Geoprofit Wojciech Dziemianowicz
ul. Wiązana 26F, 04-680 Warszawa**

1. Wstęp

Warsztaty strategiczne zostały podzielone na dwie części. Pierwsza część została przeprowadzona w dniach 10-11 marca 2020 roku pod hasłem: „Kluczowe wyzwania przed jakimi stoi Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna”. Prowadził je prof. Wojciech Dziemianowicz z udziałem p. Magdaleny Cybulskiej. W warsztatach wzięli udział przedstawiciele m.in. urzędów miast i gmin MOF Olsztyna, nauki i instytucji otoczenia biznesu (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN, Miejski Urząd Pracy w Olsztynie, Warmińsko-Mazurska Strefa Ekonomiczna, Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego, Olsztyński Park Naukowo-Technologiczny, Green Miles, Media Park, Cam Fly), biznesu (Michelin Polska S.A., Indykpol S.A. Made In Warmia&Mazury, THALE Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe ROLłajsy Sp. z o.o.), zgodnie z załączoną listą obecności.

Druga część warsztatów została zaplanowana w terminie do 30 listopada 2020 roku. W spotkaniach wezmą udział przedstawiciele grup pracujących w marcu 2020 roku, a także przedstawiciele władz oraz radni gmin MOF Olsztyna.

2. Grupa I – biznes, nauka, otoczenie biznesu i administracja

10 marca 2020 roku pracowały osoby ze świata nauki, IOB oraz przedsiębiorcy. Zostali oni podzieleni na cztery zespoły w taki sposób, aby w każdej znalazł się przedstawiciel każdej dziedziny. Miały one określić wyzwania w MOF Olsztyna w zakresie edukacji, społeczeństwa, transportu, współpracy i gospodarki. Po dyskusji w zespołach, wskazany przedstawiciel każdego z nich omówił i wyjaśnił zaproponowane przez swój zespół wyzwania, które zostały zebrane, uporządkowane i zaprezentowane poniżej.

Zespół pierwszy:

- Innowacyjne technologie np. start-up – hasło zmienione z „inteligentnych specjalizacji”,
- Kształcenie ustawiczne i dopasowane do rynku pracy,
- „Kultura przestrzeni” – miasto dla ludzi,
- Aktywność seniorów,
- Atrakcyjność regionu (kultura...),
- Kompetencje pracowników (nowe technologie...),
- Inwestycje proekologiczne/zieleń/eko,
- Promocja szkół branżowych,
- Przyciąganie specjalistów (brak zachęt do pozostawania w danym miejscu, do życia),
- Edukacja, dofinansowanie → Olsztyn miastem proekologicznym,
- Rozwój firm naturalnie przyciągających pracowników + tereny,
- Infrastruktura dla przedsiębiorców – drogi, lotnisko, grunty;
- Szybka naziemna kolej – transport lokalny, kolej podmiejska – eko i bliskość,
- Parkingi „peryferyjne” na zewnątrz Olsztyna.

Zespół drugi:

- Wysokiej jakości przestrzeń jako dobro wspólne,
- Świadomość MOF i jego wartości,

- Współpraca,
- Szkolenia dla marginalizowanych grup,
- Propozycje dla małżeństw i ich dzieci aktywizujące ich rozwój,
- Wykorzystanie doświadczenia osób starszych,
- Edukacja dostosowana do potrzeb rynku regionalnego,
- Rozwój dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich,
- Zwiększenie świadomości osób młodych co do wykształcenia zawodowego/branżowego,
- Otwartość,
- Lepsza współpraca na linii samorząd – NGO,
- E-urzędy,
- Obraz przyjaznej administracji,
- Ulgi i zachęty dla biznesu (dot. Olsztyna),
- Zadanie → integracja systemów, programów wspierających mobilność (różnie rozumianą),
- Połączenia komunikacyjne,
- Sieć szlaków turystycznych MOF – konne, rowerowe, motocyklowe, piesze, kajakowe, sportowe (bieg),
- Produkty regionalne wykorzystujące zasoby gmin,
- Rolnictwo ekologiczne.

Trzeci zespół:

- Instrumenty finansowe,
- Wykorzystanie bliskości Rosji,
- Nowe specjalizacje: ekobiznes, przemysł 4.0, zdrowie i życie,
- Wykształcona siła robocza,
- Kształcenie zbieżne z lokalnymi potrzebami,
- Preferowany „przemysł 4.0”,
- Stworzenie oferty programowej dedykowanej dla szkół podstawowych i średnich (nauczanie przyszłych programistów),
- Zatrzymanie odpływu wykształconych młodych,
- Dobra polityka emigracyjna,
- Rozwój polityki senioralnej (MOF),
- Drenaż między uczelniami, stowarzyszeniami, a firmami – zapotrzebowanie na kształcenie,
- Wsparcie polityki imigracyjnej z wykorzystaniem kadry ze wschodu (specjalizacje),
- Stworzenie miejsca do testowania nowych technologii,
- Połączenie kolejowe z Kaliningradem,
- Drogi – kontynuacja (granica-granica),
- Koordynacja planowania przestrzennego – strefy przemysłowe, wypoczynkowe,
- Urania – centrum sportowo-wystawiennicze.

Zespół czwarty:

- Wykorzystanie potencjału Gietrzwałdu (centrum pielgrzymek),
- Suburbanizacja, rozwój przestrzenny,

- Bliższe relacje światów: biznesu, nauki, instytucji i samorządu,
- Wspólna komunikacja – transport publiczny,
- OPNT – Park narzędziowy,
- Wykorzystanie położenie w celu stworzenia Back Office dużych firm; doskonała codzienna przestrzeń do życia,
- Budowa centrum kongresowego,
- Lepsza współpraca uczelni z biznesem (zatrudnienie już w czasie studiów),
- Komunikacja z mieszkańcami i pomiędzy mieszkańcami Olsztyna i MOF,
- Nauka – specjalizacja regionu, np. IT,
- Ścisła współpraca nauki i biznesu,
- Wyjazd młodych poza województwo,
- Liberalizacja „powietrze dla młodych”,
- Odptyw wykształconych młodych ludzi,
- Multikultura – konkurencja dla innych narodowości,
- Szkolenia, kursy, staże dla młodych wchodzących na rynek pracy,
- Promocja terenu dla dużego biznesu,
- Zwiększenie dialogu z małymi i średnimi firmami (łączenie ich z dużymi),
- Finanse (środki własne),
- Ochrona środowiska (odpady),
- Zmiany klimatu; dostosowanie miasta i MOF,
- Transport publiczny – sieć.

3. Grupa 2 – NGO-sy, edukacja, kultura i administracja

11 marca 2020 roku na warsztatach pracowały osoby ze świata edukacji i kultury (Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne, Miejski Ośrodek Kultury w Olsztynie, Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Barczewie, Gminny Ośrodek Kultury w Dywitach, Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Gietrzwałdzie, Gminny Ośrodek Kultury w Purdzie, Gminny Ośrodek Kultury w Stawigudzie, Pałac Młodzieży w Olsztynie, Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie, Galeria BWA, Olsztyński Teatr Lalek), organizacji pozarządowych (Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa, Bank Żywności w Olsztynie, Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno-Rozwojowych z Uśmiechem, Kancelaria Toga, Fundacja Prymus) oraz przedstawiciele urzędów miast i gmin MOF Olsztyna, którzy zostali również podzieleni na cztery zespoły. Każdy zespół otrzymał spisane na karcie, jeszcze nieuporządkowane wyzwania z poprzedniego dnia warsztatów i miał się do nich odnieść. Po wyrażeniu opinii przez każdy z zespołów i dopisaniu swoich uwag i spostrzeżeń, podobnie jak w zespołach biznesu i nauki, wskazany przedstawiciel każdego z nich omówił i wyjaśnił zaproponowane wyzwania, które zostały zebrane, uporządkowane i zaprezentowane poniżej.

Zespół pierwszy:

- Inwestycje w dzieci i młodzież w obszarach kompetencji – miękkie, społeczne, IT, matematyczne,
- Wsparcie osób zależnych i ich rodzin,
- Praca na zasobach i potencjałach,
- Społeczna odpowiedzialność obywateli,
- Społeczna odpowiedzialność firm,

- Deinstytucjonalizacja,
- Wykluczenie komunikacyjne,
- Dostępność,
- Infrastruktura kulturalna,
- Przestrzeń otwarta dla mieszkańców – kultura/sport,
- Rozbudowa edukacji kulturalnej – oferta,
- Aktywni obywatele w życiu kulturalno-sportowym,
- Sport powszechny,
- System zachęt dla wykwalifikowanej kadry (lekarze) dla osób z zewnątrz i wewnątrz,
- Aktywni seniorzy.

Zespół drugi:

- Promocja terenów inwestycyjnych,
- Całościowe – tworzenie przyjaznego środowiska dla inwestorów.
- Tworzenie planów zagospodarowania pod realia,
- Drogi,
- „Zielone” ciągi komunikacyjne,
- Spójna komunikacja publiczna,
- Tworzenie partnerstw przy rewitalizacji projektów, inicjatyw,
- Przyjazny urząd,
- Edukacja społeczna (informacyjna),
- Wypracowanie wspólnego kanału komunikacji,
- Równy dostęp do kultury, edukacji, transportu dla obszaru MOF.

Zespół trzeci:

- Wzajemna promocja gmin i komunikacja (przepływ informacji) między MOF,
- Równe traktowanie mieszkańców MOF,
- Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych,
- Warunki dla rozwoju MiSP + rynek usługi,
- Stworzenie warunków dla inwestowania w turystykę,
- Stworzenie systemów ścieżek rowerowych na terenie MOF,
- Wspólna oferta turystyczna,
- Skoordynowany system komunikacji dla MOF,
- Komunikacja między JST a NGO,
- Zwiększenie wpływu NGO na organizację życia społecznego i kulturalnego,
- Zwiększenie liczby publicznych żłobków i przedszkoli,
- Stworzenie systemów finansowania działań cyklicznych organizowanych przez NGO,
- Stworzenie cyklicznych imprez kulturalno-promujących MOF,
- Zajęcia dodatkowe na terenach wiejskich,
- Aktywizacja mieszkańców w tym szczególnie osób starszych,
- Wykorzystanie potencjału intelektualnego i doświadczenia mieszkańców,
- Wsparcie finansowe dla rozwijania zainteresowań,

- Dostosowanie edukacji do zapotrzebowania na rynku pracy, np. kierunki branżowe.

Zespół czwarty:

- Alternatywna edukacja,
- Stworzenie miejsca „integracji” i wymiany doświadczeń,
- Warunki dla rozwoju sektora kreatywnego,
- Podkreślenie wartości kulturalnej dla rozwoju miasta i regionu,
- Rozwój sieci współpracy między instytucjami różnych branży,
- Tworzenie nowych miejsc pracy w instytucjach kultury,
- Zlecenie części zadań gminy NGO’som,
- Przystosowanie instytucji kultury do operowania nowymi technologiami,
- Poprawa infrastruktury istniejących instytucji kultury – rozbudowa/budowa nowych obiektów,
- Budowa centrum kultury.

4. Zestawienie wyzwań Grupy I i Grupy II

Po zakończeniu warsztatów zespół prowadzących przygotował propozycję syntezy wyzwań w zakresie edukacji, społeczeństwa, transportu, współpracy i gospodarki, które zostały uporządkowane i zebrane poniżej.

- EDUKACJA
  - Zapewnienie lepszej edukacji
    1. Dopasowane kształcenia do rynku pracy, jak i propagowanie wartości szkół branżowych,
    2. Rozwijanie kompetencji pracowników za pomocą szkoleń,
    3. Wykorzystywanie alternatywnych sposobów edukacji,
    4. Edukacja skierowana na lokalne potrzeby,
    5. Rozwój kompetencji miękkich u dzieci i młodzieży,
    6. Cyfryzacja procesu kształcenia.
- SPOŁECZEŃSTWO
  - Reagowanie na potrzeby społeczne
    1. Wykorzystywanie doświadczenia osób starszych,
    2. Aktywizacja emerytów,
    3. Powszechna aktywność fizyczna mieszkańców,
    4. Zwiększenie liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach,
    5. Społeczna odpowiedzialność obywateli.
  - Kultura dostępna dla wszystkich
    1. Rozszerzenie oferty kulturalnej,
    2. Polepszenie lub stworzenie infrastruktury kulturalnej.
- ŚRODOWISKO
  - Podążanie za ekologią
    1. Rozwój rolnictwa ekologicznego,
    2. Adaptacja do zmian klimatu,
    3. Rozwój sieci kolei proekologicznej,
    4. Gospodarka odpadami komunalnymi,

5. Rozwój ekobiznesu,
  6. Edukacja ekologiczna.
- TRANSPORT
  - Dostępność komunikacyjna
    1. Dobra i spójna sieć transportowa,
    2. Wspólny transport publiczny,
    3. Infrastruktura transportu intermodalnego (parkingi park&ride, drogi rowerowe, ciągi piesze),
    4. Wykluczenie niektórych grup społecznych – wzrost mobilności,
    5. Infrastruktura jako zachęta dla przedsiębiorców – drogi, lotnisko, kolej.
  - WSPÓŁPRACA
  - Otwartość, współpraca, wsparcie
    1. Nauka i biznes,
    2. Gmina i gmina,
    3. JST i NGO – przekazywanie niektórych obowiązków,
    4. Edukacja obywatelska i budowanie otwartości mieszkańców,
    5. Przekazywanie doświadczeń – stworzenie odpowiedniego miejsca na spotkania międzypodmiotowe i międzybranżowe,
    6. Międzynarodowe społeczeństwo kreujące konkurencyjność.
  - GOSPODARKA
  - Przyciąganie/zatrzymywanie pracowników, szczególnie młodych „powietrze dla młodych”
    1. Staże, szkolenia dopełniające wykształcenie młodych pracowników,
    2. Zatrudnianie w czasie studiów,
    3. System zachęt dla pracowników,
    4. Tworzenie nowych miejsc pracy,
    5. Atmosfera sprzyjająca życiu oraz pracy,
    6. Społeczna odpowiedzialność biznesu.
  - Intensyfikacja aktywności inwestycyjnej
    1. Wspólna promocja gospodarcza i tworzenie terenów inwestycyjnych,
    2. Przyjazne środowisko dla firm BACK office,
    3. Pozytywnie nastawiona administracja, obsługa inwestora,
    4. Wykorzystanie potencjałów – turystyka (Gietrzwałd, Kaliningrad),
    5. Zwiększenie atrakcyjności obszaru poprzez kulturę.
  - Nowe technologie w codziennym życiu
    1. Instytucje edukacji i kultury posługujące się nowymi technologiami,
    2. Stworzenie miejsca na innowacyjność,
    3. Rozwój OPNT,
    4. Wspieranie sektora kreatywnego,
    5. Nowe specjalizacje IT, przemysł 4.0.

5. Podsumowanie

Warsztaty strategiczne przeprowadzone przez prof. Wojciecha Dziemianowicza spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników. Podczas prac nad wyzwaniem MOF Olsztyna wywiązywały się liczne dyskusje prowadzące do konkretnych wniosków i ustaleń. Na ich podstawie na kolejnych warsztatach będą opracowywane cele i kierunki rozwoju MOF do 2030 roku.